

ONZE VOGELS

41e jaargang no. 7, juli 1980

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

DAGELIJKS BESTUUR N.B.v.V.

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom.
2e Voorzitter:

Commissaris: D.J. van der Molen, Esschingstraat 80,
7721 XD Dalftsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D.J. Prinsen, Berkenlaan 132,
7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H.J. Nooljen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (05100) 6 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland / 27,50 per jaar, bij vooruitbetaling op onze
giro 1148324. **Buitenland** / 37,50 per jaar, per luchtpost
extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 400 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening
nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheck te
Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau,
Bergen op Zoom.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wenst zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: J.G.J. van Valkenburg, Auriollaan 88,
3527 EX Utrecht, telefoon (030) 93 12 18.
Penningmeester: P. Broers, Europalaan 76,
5283 AP Boxtel, telefoon (04116) 7 21 96.
Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC te Boxtel
Contributie / 20,— per jaar. Entree / 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3,
3173 RE Poortugaal, telefoon (010) 38 27 43.
Penningmeester: L.J.G. Rovers,
W.H. Jordaansingel 40, 7481 GP Haaksbergen,
telefoon (05427) 28 24.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub nr. 1667906.
Contributie / 20,— per jaar. Entree / 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: G.J. Althuis, Zevenhuizen 5,
9064 DE Oudkerk, telefoon (05103) 27 18.
Penningmeester: G.J. Jansen, Fresiastraat 15,
3742 TK Baarn, telefoon (02154) 1 83 34.
Giro 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels.
Contributie / 20,— per jaar. Entree / 5,—.

Speciaalclub van insecten- en vruchtenetende vogel

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144,
3086 EK Rotterdam, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: E. Zehpenfenning, Acaciaaan 8,
3741 WC Baarn, telefoon (02154) 1 20 07,
giro 2625815, t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie / 25,— per jaar. entree / 5,—.

Japane Meeuwenclub

Secretaris: A. Kok, Pals 29, 6931 DJ Westervoort,
telefoon (08303) 23 58.
Penningmeester: W.A.M. Berns, Kerkallee 91,
6882 AP Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28.
Rek.nr. 30.39.88.207 Rabobank, Velp.
t.n.v. Penningmeester J.M.C.
Contributie / 15,— per jaar. Entree / 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras- en Grote parkieten

Secretaris: J. M. Lupsan, Mosterdhof 168,
6931 AS Westervoort, telefoon (08303) 87 80.
Penningmeester J. Versluis, Kat. Lagedijk 133b,
3081 ZP Rotterdam, telefoon (010) 84 11 86
Postgiro nr. 3587100 t.n.v. Penn.: Parkieten
Speciaal Club.
Entree / 5,—.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling
contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

VOGELS

ISSN 0030-3224

BLAD VAN DE NEDERLANDSE BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Jhr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
25 augustus 1980

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of afbeeldingen daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere afwijkingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAAGEN OVER?

LEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37,
242 EP Lochem.

VATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v.d. Duin van
faasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARAZITEN aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16,
322 LK Leiden.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. v.d. Linden,
Verbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

RODE WOUW, JAPANSE MEEUWEN EN TROPEN-
PARKIETEN aan: J. van Strien,

Westerstraat 8, 9254 CM Hardegarijp.

RODE WOUW, EUROPESE VOGELS (WILDZANG)
EN HUN BASTAARDEN aan: D.A. Duivis,

St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

RODE WOUW, EUROPESE VOGELS aan: H. Kehl, Plein 1953 nr. 144
086 EK Rotterdam.

RODE WOUW EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools,
Westerweg 9, 4505 PM Zuidzande.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is
ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer
van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder
nummer V-280824

IN DIT NUMMER

	pag.
De rode wouw	292
Kleurkanaries op de tentoonstelling	293
Masker en keelstippen bij grasparkieten	298
Moeraspaapje	300
De regenboogvink	300
De kweek met groenlingen	302
Kwekers van Europese vogels, let op	303
Broedkool	303
Het houden en kweken van eenvoudige soorten	304
Tentoonstellingsseizoen 1980/1981	I
Tentoonstellingsagenda	II
Vraagprogramma 1980/1981	X
Bondsprijzen 1980/1981	XI
De tentoonstellingskooi	XII
Ringen	XIV
NBvV service	XVI
Pietpraat over postuurkanaries 5	305
Cijfers, cijfers, cijfers, cijfers	306
De bijeneter	308
Bijeneters eigen kweek	309
De volière van de maand	310
Met rozen kun je alle kanten op	312
Jacobs kruiskruid	313
Vraag en aanbod	314
NBvV boekenservice	317

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
W. Rouppe van der Voort, Edelchemie	
Panheel B.V., Fauna Lux	298
W. Rouppe van der Voort, Thelling	299
Cédé eivoeders	XVI
Sabri, Pet supplies	314
Fauna metaalwaren b.v.	315
Tovo, 't Holthoes, Adgefo	316
Orni-mondo	317
404	318
Conditio, Rein van der Veen, Henk van Os,	
Orni-Mondo, Animali, F. Thijssen,	
Siem van 't Hart	319
Witte Molen	320

Foto voorplaat: Rode wouw
Vogelpark Walsrode/Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

de rode wouw

Tot de Nederlandse avifauna behoren twee soorten wouwen, namelijk de zwarte wouw en de rode wouw. De eerste is een zogenaamde doortrekker, waaronder wordt verstaan (conform de 'Avifauna van Nederland') 'een regelmatig in Nederland doortrekkende vogel, welke buiten zijn trektijden in de zomer en de winter niet of slechts incidenteel voorkomt'. Zo staat in genoemde 'Avifauna' ook de rode wouw geboekstaafd, maar daar is enige jaren geleden een wijziging in gekomen.

Als u het afgebeelde verspreidingskaartje in de 'Atlas van de Europese vogels' van prof. dr. K.H. Voous voor u neemt, dan ziet u dat het woongebied van deze fraaie roofvogel vlak bij de Nederlandse grens ligt. Het lag dan ook wel enigszins in de lijn der verwachtingen, dat deze vogel zich nog eens binnen onze grenzen zou vestigen. In 1975 werden in de provincie Limburg reeds overzomerende wouwen gezien en volgens de 'Atlas van de Nederlandse broedvogels' was de populatie in ons land in de jaren 1976/77 3-5 paren groot. (Het is heel wel mogelijk dat ook de zwarte wouw zich nog eens binnen onze grenzen zal vestigen.)

De rode wouw is een roestbruine roofvogel met een aanmerkelijk lichtere kop. Het opvallendste kenmerk is de sterk gevorkte staart. De vleugels zijn vrij lang en smal en sterk geknikt. Dank zij deze lange vlerken en staart is de rode wouw — die ook wel rode milaan wordt genoemd — een uitstekende vlieger, die men lange tijd zellend door het luchtruim kan zien of behendig manoeuvrerend boven de velden, loerend op een mogelijke prooi. Deze kan uiterst variabel zijn, want de rode wouw is zo'n beetje een alleseter. Op het menu staan namelijk zoogdieren (konijnen, jongen haasjes, eekhoorns, mollen, ratten, muizen, hamsters, wezels, waterratten), vogels (kuikens en jonge een-

Tekst: Meindert de Jor
Foto: H. Müller

den, jonge weidevogels, koekoeken, gaaien, patrijzen, leeuweriken, spreeuwen) en verder nog kikkers, wormen, hazelwormen, sprinkhanen, krekels en vlinders, die in de vlucht worden gesnapt en geconsumeerd. Ook is de wouw allerm minst vies van aas en dode vissen, die gestrand zijn. De vogels die in de noordelijkste streken van hun verspreidingsgebied broeden, trekken 's winters naar het zuiden, maar vermoedelijk gaan ze niet verder dan de Middellandse Zee.

Betrekkelijk vroeg in het voorjaar zijn ze evenwel al weer terug in hun territoria en hoewel ze best in staat zijn zelf een horst te bouwen, benutten ze liever een oud nest van een grotere vogel, zoals bij voorbeeld een raaf, buizerd, havik enz. Nu eens zit het nest betrekkelijk laag, nog onder de tien meter, maar ook wel op hoogten tot zo'n dertig meter. Een eigengebouwd nest bestaat uit takken en twijgen, aangevuld met modder en gevoerd met lorren, pollen gras, mos en allerlei afval. Meestal worden de bouwstoffen door het mannetje verzameld en vervaardigt 'moeders' het bouwsel. De takken worden van de grond gehaald, maar ook wel van de bomen afgebroken of ontfutseld aan andere vogels. Daar zijn ze namelijk

meesters in en dat geldt ook voor het afpakken van voedsel. Zodra het bouwsel gereed is worden de eieren gelegd, gewoonlijk met tussenpoze van drie dagen. Doorgaans bestaat een volledig legsel uit twee of drie eieren, maar ook zijn het er wel vier. Erg oude wijfjes leggen soms niet meer dan één ei. De eieren zijn wit van kleur met niet al te veel bruin of roodbruine vlekken en vlekjes. Het wijfje broedt alleen en begint hiermee nadat het eerste ei is gelegd. Geen wonder dat er dan ook een groot verschil is in de jongen, die na 28-30 dagen worden geboren en hier komt nogal eens voor dat de benjamin van honger omkomt. De eerste twee weken zorgt alleen de moeder voor haar kroost, terwijl de vader het voedsel bemachtigt. Zodra de kindertjes een beetje in de veren zitten gaat ook het wijfje op jacht. De jongen zijn na een dag of 45-50 de vliegkurmachtig.

Het geluid dat de rode wouwen produceren is een hoog miauwend 'hie-hie-hieëëëh'.

Tot in de achttiende eeuw waren de wouwen de 'vuilnismannen' van grote steden zoals Londen en andere Westeuropese steden, maar het is niet zeker of dit rode dan wel zwart wouwen waren.

kleurkanaries op de tentoonstelling

tekst: H.B.J. Willemsen

en tentoonstelling heeft voor iedere kweker niet dezelfde waarde. Voor kweker A zal het betekenen: 'De wedstrijd, waar de beste vogel kampioen kan worden, die voor de kweker dan de naam kan vestigen en daarmee voor hem de weg naar het grote geld!'

Voor kweker B betekent het de jaarlijkse show van vogels, waar hij niet omheen kan, waarbij hij kan tonen, wat hij heeft bereikt met zijn vogels. Hij krijgt daarbij tevens een beoordeling en aanwijzingen over zijn vogels hoe hij nu verder moet door bevoegde keurmeesters. Dat aan zo'n show ook nog een wedstrijd karakter zit laat hem verder oord.

Wisselen deze twee uitersten zijn nog vele variaties denkbaar, maar één feit is daarbij altijd dezelfde: 'Keuring van de vogels geschiedt door bevoegde en onpartijdige keurmeesters'. De keurmeesters beoordelen de vogels naar een algemeen vastgestelde oordeelingsmaatstaf, de zgn. 'standaardeisen per soort of klasse'. Het keurbriefje is een neerslag in cijfers van deze 'standaardeisen' en we merken hierbij op, dat de helft van de punten gegeven wordt aan kenmerken van kleur of soort en de andere helft wordt verdeeld over onderdelen, zoals: 'houding, grootte, vorm, bevedering, conditie, koptekening, snavel en poten'.

Na de kweek zijn fouten in het eerste deel niet meer te herstellen, bij te stellen of te camoufleren. Fouten of foutjes in het tweede deel zijn natuurlijk ook niet helemaal weg te werken. Toch kan de kweker in deze sector veel extra punten verdienen.

Inderdaad, 'verdienen', want een kweker kan met training de houding van een vogel verbeteren, zodat de vogel boven de middelmaat uitstijgt. Een goed getrainde vogel toont zich nu eenmaal beter, dan een ongetrainde (lees hiervoor 'afgericht').

Een vogel, die goed getraind is toont zich groter, heeft een betere uiterlijke vorm en geeft de indruk een betere conditie te bezitten. Vaak ziet men op de keurbriefjes ook opmerkingen als: 'wit is wit, iets vuil, vuile poten, lange nagels, gebroken pennen enz.'. Menigeen zal een van deze opmerkingen herkennen. Zo'n opmerking heeft de kweker in kwestie minstens één, zometeen twee of meer punten gekost. Een vogel, die vuil is, wordt minstens een gebrek aan conditie verweten, maar vaak zijn het dan ook nog ongetrainde vogels en dan zit men al gauw op vier of vijf strafpunten.

Krijgt zo'n vogel nu 84, 85 of 86 punten, dan hebben we in feite niet te maken met een topvogel en kan men van de kweker niet bepaald zeggen, dat het een liefhebber is, tenzij hij behoort tot de reeds genoemde tweede categorie kwekers, die niet voor de tentoonstelling komt. Nu kan een kweker, die slechte punten behaald heeft met zijn vogels, twee dingen doen:

1. Kankeren op de keurmeester.
2. Lering trekken uit het voorval en zeggen: 'Dit gebeurt me volgend jaar beslist niet meer'.

In het eerste geval zit hij fout, want de keurmeester kan niet anders geven dan de vogel zich getoond heeft. En dat zijn nu eenmaal de fouten, naast ongetwijfeld vele goede dingen.

UTINO

Uitstaand ontbreken van pigment bij een gele vetstofkleur; het kenmerk van de lutino, die tot de nieuwe kleuren van de laatste jaren behoort. Helaas is door de groene tint van de achtergrond het zuiver rode oog niet goed te zien bij deze zeldzame vogel.

GOUDGROEN, INTENSIEF

Geen tentoonstellingsvogel, daar ook de bevedering gebreken laat zien. De kleur is over het geheel zeer goed, de flanken zijn echter te licht en laten geen streping zien. Door de onjuiste houding van de vogel hebben de vleugels de neiging te kruisen.

In het tweede geval is hij op de goede weg, want hij zal proberen de fouten op te lossen.

Training van tentoonstellingsvogels!

De vogel, die door de kweker/liefhebber naar de tentoonstelling wordt gezonden, moet daar punten gaan verdienen voor zijn baas. Het minste, dat hij of zij dan van hun baas mogen verwachten, is toch wel enige training en voorbereiding op dit evenement. Een sportteam kan zonder training ook geen kampioen worden.

De meest – vaak jonge – vogels zijn het niet gewend om in een kleine kooi te zitten en dan tot overmaat van ramp ook nog van hot naar her gesjouwd te worden. En deze jonge vogel ziet het dan ook zo, wanneer hij/zij er niet op voorbereid is. Ze worden dan op tafels neergekwakt en door wildvreemde mensen van zeer nabij bekeken. Soms zitten er dan ook nog van die idioten bij, die je met een stokje in de kont prikken, wanneer je van angst op de grond in een hoekje zit of een paar zaadkorreltjes probeert te eten.

Nou, daar wordt toch een mens nog aardig nerveus van!

Maar dat is dan nog niet alles.

Dan komen er nog een paar dagen achteraan, waarop allerlei vreemde mensen met hun neus voor de tralies van zo'n kleine kooi hangen en daarna word je door je baas weer opgehaald in een donker kooitje geplaatst en na enige tijd weer in de volière gooid. En als die dan nog blij was, was het nog daar aan toe, maar nee hoor, alleen maar mopperen.

Kijk, en hier zit nou de kern van vele moeilijkheden. Een beetje extreem gesteld staat hier zo'n beetje geschreven, wat er allemaal fout kan gaan, wanneer de vogels niet op de tentoonstelling worden voorbereid. Daarbij komt dan nog het effect, dat tegenstanders van kooivogels, vaak de onrustige vogels in de tentoonstellingskooien aanwijzen en dan zeggen: 'Toch zielig hè, zo'n vogel in zo'n klein kooitje!' En ze worden dan nog gestaafd in hun mening ook.

Vele kwekers zien hun vogels alléén, zoals ze zijn in hun volières. Zij hebben de vogels slechts bekeken van een afstand en kunnen zodoende onmogelijk zien, wat de fouten in de vogels zijn, want zij kijken er overheen op die afstand. Het resultaat is dan wel teleurstelling bij de kweker.

Hoe ziet zo'n keurbriefje er nu uit?

Bovenaan staat:

Inzender:

Dit gegeven wordt pas na de keuring door de organiserende vereniging ingevuld. Vaak zijn het een paar leden, die samen het tentoonstellingscomité vormen.

Dan komt:

Kleur:

Hier vult de keurmeester de kleur in, die naar zijn mening voor de vogel van toepassing is. Hij geeft daarmee ook te kennen volgens welke kleur standaardis de vogel beoordeeld is.

Ringnr.:

Hier wordt het ring(volg)nummer genoteerd.

Kooi nr.:

De keurmeester vult het nummer van de tentoonstellingskooi in. Dit nummer is in alle gevallen altijd het controlegegeven.

Tot nu toe hadden we dus te maken met administratieve gegevens, die elk keurbriefje moet dragen.

Nu komen we aan het eigenlijke keurelement.

Kleur:

Pigmentkleur:

Bij kleurkanaries uit de gepigmenteerde klasse kan de keurmeester hiervoor maximaal 30 punten toekennen. Dit is echter een irrealistisch gegeven, omdat dan n.l. gesteld zou worden, dat een betere vogel niet meer mogelijk zou zijn.

Dus zijn er op dit punt afspraken gemaakt ten aanzien van het maximaal toe te kennen aantal punten, dat voor de ideale vogel gegeven kan worden. Dit aantal bedraagt 29 punten voor de pigmentkleur.

Dus fouten in de pigmentkleur worden in mindering gebracht aftellend vanaf 29 punten.

Bijkleur:

Met de bijkleur wordt de vetkleurstof in de veren bedoeld. Dus het strogeel, het goudgeel, het wit en het oranje-rood. Evenals bij de pigmentkleur is ook hier weer sprake van een maximum te geven en een maximum te bereiken aantal punten. Hier krijgt een vogel, die een gaaf totaalbeeld laat zien, voor de bijkleur maximaal 19 punten.

Dus een vogel, die als waardering 48

punten voor kleur heeft, is dan een absolute topvogel.

Bij vogels, waarbij het moeilijk is om duidelijke verschillen tussen bijkleur en hoofdkleur (pigment) aan te geven, wordt uitgegaan van een maximum van 48 punten.

Tot deze groep vogels worden gerekend:

Mozaïek-vogels, opaien in de bruine isabelserie, alle roodogige pigmentvogels zonder pigmentuiting en alle vetstofkleurvogels (ongepigmenteed).

Voor lichte fouten in de sector kleur wordt doorgaans één punt per fout in mindering gebracht. Zulke fouten zijn vaak: lichte bontvorming in de hoofd delen. Voor zwaardere fouten kunnen 2 of meer punten in mindering gebracht worden.

Zulke fouten zijn b.v.: veren of don die niet in het totaalbeeld van de vogel thuishoren.

Andere belangrijke fouten, waarvoor dus zware aftrek van punten plaatsvindt zijn: Een niet egale verdeling van de bijkleur, uitgeloopte (dus gebleekte) pennen bij pigmentvogel; gemis aan flanktekening bij pigmentvogels, lichte flanken of buik in de bijkleur.

Bij pigmentvogels kan dan nog een bestraffing plaatsvinden voor het ontbreken van heiderheid (zgn. eigen kleur-intensiviteit) in het pigment. De keurmeester geeft dan de opmerking 'melig' of 'iets melig'.

Alle fouten, die een keurmeester aantreft en dus ook bestraft, moet hij vermelden op het keurbriefje.

De volgende beoordelingsfase op het keurbriefje is:

Houding:

Voor een goede houding en daarmee natuurlijk een goede beoordeling moet de vogel zich rustig gedragen in de tentoonstellingskooi en mag zich niet bang tonen. Hij/zij moet frank en vrij de wereld in kijken met een iet omhoog gerichte kop, waarbij dan de staart en de rug één rechte lijn moeten vormen. De vogel behoeft beslist niet de gehele dag in deze houding te zitten, maar op 'kommando' moet hij deze houding wel aannemen.

In deze houding mogen de vleugel punten elkaar wel raken maar beslist niet kruisen. De ontmoetingsplaat moet dan liggen aan de staartbasis. Kruisende vleugels worden bestraft met één strafpunt. De waardering voor een topvogel is 9 punten.

Ok hier geldt alweer, dat 10 punten et absolute toppunt zou betekenen. Ien vogel, die gewoon rustig is krijgt acht punten voor houding.

is de vogel duidelijk onrustig of bang an hoeft de kweker op niet meer dan even punten te rekenen, vaak zijn et er zelfs minder.

het verschil tussen 7 en 9 punten is lechts twee punten, maar het kan ok 89 of 91 punten betekenen en dan an het om een kampioenschap aan.

Ien vogel, die – zo uit de volière gerepen – in de tentoonstellingskooi eplaatst wordt zal nooit rustig kunnen zijn. Laat staan dat deze in de goede showhouding zal komen tijdens de keuring. Toch is er niets gemakkelijker dan de vogels te leren die howhouding aan te nemen, wanneer ze apart genomen worden.

hoe leer je de vogels deze goede howhouding?

Ingeveer 5 tot 6 weken voor de tentoonstelling worden de tentoonstellingsvogels uit de volière genomen. Iedere week worden ze nu opgekoooid in kleinere kooien (b.v. de weekkooien zijn hiervoor uitstekend geschikt). Daarna worden ze gedurende één à twee weken in de tentoonstellingskooien geplaatst, zodanig dat de kweker er regelmatig dichtbij komt. Dan komt de fase, dat de vogel aan zijn kooi gewend is en gaat de rainingsfase in.

Inu worden de tentoonstellingskooien zodanig geplaatst, dat er regelmatig diverse mensen voorbij de kooien kunnen lopen (hierbij kunnen huisgegoten uitstekende diensten verlenen). In deze periode worden de vogels regelmatig met de kooi apart genomen en op een tafel gezet en enige tijd geobserveerd.

De trainer probeert dan met een dun stokje de vogel zodanig te leiden, dat deze de showhouding op het bovenste stokje aanneemt. Ook moet de vogel leren beurtelings de linker- en de rechterflank te tonen.

Voor iedere goede prestatie krijgt de vogel dan wat snoepzaad of hennep. Na verloop van een paar weken zal de vogel automatisch de showhouding aannemen wanneer deze in zijn kooi apart op een tafel wordt gezet.

Grootte:

Hier hebben we dan een beoordelingsfaktor, die ook weer met 1 tot 10 punten gewaardeerd mag worden. Ien vogel, die het goede beeld geeft al ongeveer 14 cm lengte meten.

Maar er zijn duidelijke verschillen tussen intensieve en niet intensieve vogels.

De standaard zegt dan ook met recht: 'ideaal is 14 cm, maar de minimumlengte van de vogel moet zijn 13 cm.' De keurmeester zal een goede vogel met een 9 belonen. Een foute gedachte is, dat alleen de lengte van de vogel maatgevend is. Het totaalbeeld, dat een vogel geeft is echter zeer belangrijk (b.v. een korte romp en een lange staart geven samen 14 cm., maar het is fout. Een normale romp en staart, maar een kleine kop en een lange nek zijn ook fout).

Fouten bij de grootte worden naar verhouding tot vorm en bevedering streng gestraft en het is juist dáárom dat een goede houding van groot belang is voor elke vogel.

Een vogel met een lengte tussen 13 en 14 cm, die een goede showhouding heeft toont zich iets langer en toont dan een ideaalgrootte, terwijl b.v. een iets kleine intensieve vogel voor normaal kan doorgaan en daarbij dan ook nog een 8 of een 9 kan opstrijken voor grootte.

Vorm:

De vorm is volgens de standaard door de keurmeester te waarderen met 1 tot 10 punten, maar een goedgebouwde vogel zal slechts 9 punten kunnen krijgen, omdat nooit gezegd kan worden of er niet nog een mooiere vogel zal zijn.

Belangrijk is het ook om te weten, dat wanneer er onder de rubriek 'Grootte' acht punten zijn toegekend, in de rubriek 'Vorm' nooit meer dan acht punten mogen worden toegekend. De vorm van de vogel is de totaalindruk, die een vogel maakt: t.w. 'Evenredig in de bouw, niet te slank en niet te grof'. Vooral de niet-intensieve vogels zullen snel strafpunten ophopen wegens hun groffere uiterlijk.

Belangrijk bij de vorm zijn:

Een kleinere snavel met een brede basis. De kop daarentegen moet groot zijn. Het is erg belangrijk, dat de snavel klein is, zodat daardoor de kop een grote indruk geeft. De nek moet kort zijn, maar mag geen gedrongen indruk maken, terwijl de borstpartij breed moet zijn (hierom is het belangrijk, dat de vogel vetkusentjes heeft gevormd) hoewel deze niet te breed mag zijn. (Border-effect). De rug moet één lijn tonen met de staart, terwijl de vleugels vloeiend over de rug moeten liggen, aangesloten maar niet gekruist.

De staart mag in verhouding niet te

lang zijn en moet uitlopen in een 'V'-vorm, en moet daarbij een goedgevuld idee geven. De pootjes moeten dicht bij elkaar staan, daarbij iets gebogen en in verhouding tot het lichaam mogen ze niet te lang zijn. Spreidpoten zijn ernstige fouten en worden zwaar gestraft. Uit deze opsomming blijkt, dat een vogel met een goede showhouding op wezenlijke onderdelen van de beoordelingsnormen voor de vorm, beter zal uitkomen dan een onrustige niet getrainde vogel.

Bevedering:

Volgens de standardeisen te belonen met één tot vijftien punten, maar een vogel die tot in de puntjes in orde is, zal slechts 14 punten voor dit onderdeel kunnen krijgen. Normaal is echter 13 punten. Voorwaarde is dan, dat het verenpak, zacht, dicht en aaneengesloten glanzend moet zijn. Daarbij komt nog, dat het verenpak in zijn totaalbeeld glad en aaneengesloten moet zitten.

Bij intensieve vogels is vaak de grootste fout, dat de bevedering iets dun kan zijn, terwijl de schimmelvogels vaak een te groffe bevedering laten zien.

Een vogel, die een vlekkerige bijkleur laat zien, vestigt het vermoeden, dat de bevedering niet correct is en de conditie ook te wensen overlaat.

Conditie:

Conditie is het sluitstuk op het keurbriefje. Een keurmeester kan 1 tot 5 punten toekennen. Conditie moet een indruk geven, dat de vogel gezond is. Zijn veren moeten schoon zijn en onbeschadigd. Ook misvormingen worden in deze rubriek beoordeeld.

Belangrijk bij de beoordeling van de conditie zijn verder: 'pootjes, nagels, snavel en dergelijke kleine uiterlijkheden'. Een vogel met een goede conditie krijgt 4 punten, maar bij foutjes wordt het al gauw een punt minder. Deze vier punten kan eigenlijk iedere vogel krijgen, die wordt ingezonden, mits op een paar puntjes gelet wordt. Belangrijk hiervoor zijn: 'Een schoon, en fris verenpak, schone poten en nagels!'

Om dit te bereiken moet men het volgende doen:

'De vogels, die naar een tentoonstelling moeten, worden enige dagen voordat ze ingezonden moeten worden, gewassen en krijgen een kleine – liefst verwarmde – volière. In deze

volière krijgen de vogels de volgende dag uitgebreid de gelegenheid om te baden.

Bij het wassen van de vogels worden de poten goed gereinigd en de nagels zo nodig geknipt.

Na het wassen worden de poten licht met vaseline of babyolie behandeld en de snavel wordt gelijk ook bestreken. Door deze behandeling krijgen de poten en de hoorndelen iets glanzends.'

Vaak krijgt men ook de opmerking van 'vuil' of 'iets vuil'. Deze opmerkingen komen vaak bij lichte vogels voor, die in kooien terechtgekomen zijn met vuile voorfronten, die afgeven.

Donkere poten door inwerking van de aluminiumring zijn vaak meer regel dan uitzondering. Voor kwekers, die vogels kweken met lichte poten, ware het aan te raden de ringen te behandelen met blanke lak (zijde of eiglans). Deze lak heeft echter het nadeel om tijdens een broedseizoen te verkleuren. Hierdoor zijn de vogels b.v. voor een tweede seizoen uitgesloten, omdat de vogels dan eventueel kenbaar kunnen zijn voor de keurmeesters en op grond van dit gegeven zal het tentoonstellingsbestuur dit soort vogels moeten uitsluiten. Voor vogels, die slechts het

zelfde jaar op de tentoonstelling zullen prijken, is het echter een goede oplossing.

Tot slot nog enige opmerkingen over de keuring:

1. Een keurmeester, die strafpunten uitdeelt, zal altijd de fout op het keurbriefje vermelden.

2. De keuring zal bij voorkeur nimmer bij kunstlicht mogen geschieden, hoewel er een groepering is, die dit wel propageert.

Het is dan ook mogelijk, dat één vogel op twee tentoonstellingen verschillend scoort, omdat de lichtverhoudingen, waaronder gekeurd moet worden, nooit gelijk kunnen zijn. Het is nu eenmaal een feit, dat er vogels zijn, die gebaat zijn bij donker of licht weer. Dit zal men helaas op het keurbriefje kunnen terugvinden. Het is echter zinloos om de keurmeester aan te vallen over het resultaat, omdat de man echt zijn best heeft gedaan. Hij heeft geen enkel belang bij de score van iedere individuele inzender. Hij keurt, gaat naar huis en daarmee basta. Soms, wanneer hij in de buurt woont, zal hij ook nog op de tentoonstelling aanwezig zijn.

3. **Laat u nooit verleiden tot frauduleuze handelingen, want het**

wordt beslist geconstateerd.

De keurmeester is in zo'n geval verplicht de fraude te melden. eerste aanleg zullen alle vogels van een inzender worden gediqualificeerd, maar naar aankomst van het rapport van de keurmeester zal uiteindelijk de bon waarbijk de kweker is aangesloten een uitspraak moeten doen. Niets zelden betekent fraude dan gedurende een bepaalde periode uitsluiting van deelname aan tentoonstellingen.

4. Op elke tentoonstelling bestaat de gelegenheid om stammen in te zenden. Het is de bedoeling van dit fenomeen, dat de inzende vóóraf, die vogels aanwijzen, welke de meeste gelijkenis met elkaar vertonen uit eenzelfde kweekjaar. Bij een stam wordt iedere vogel op zichzelf gekeurd en zijn specifieke eigenschappen zoals de standaard ze vocschrijft. Daarnaast wordt dan een stam gewaardeerd op de eenheid in de individuele klasse van de vogels.

Dit betekent:

a. Wanneer de vogels allen een gelijk of praktisch gelijk aantal punten voor kleur krijgen, ze €

ORANJE ROODBRONS, INTENSIEF

De pigmentkleur moet diep zwart zijn. Poten, nagels en snavel moeten zeer donker van kleur zijn. De grondkleur, het oranje rood, is bij deze vogel zeer mooi egaal en intensief. Bij jonge vogels is een dergelijke rode kleur in vleugels en staart onnatuurlijk.

ORANJE ROODAGAAT PASTEL, INTENSIEF

Hier is te zien dat het eigenlijke zwart-pigment door de pastelfactor wordt beïnvloed, maar slechts een 'sluiering' bewerkstelligt. De grondkleur (karoteen) lijkt onnatuurlijk opgevoerd.

AGAAT, NIET INTENSIEF

Een foto, die de eigenschappen van deze kleurslag slecht weergeeft, de vogel lijkt op een pastel. De bevedering is typisch voor een schimmelvogel. De grondkleur verraadt weer de oranjefaktor.

een extra beloning voor kunnen krijgen.

b. Dat de vogels op de punten houding, grootte, vorm, bevedering en conditie geen of minimale verschillen vertonen.

Deze eenheidspunten lopen van 1 tot 6 punten en hoeveel punten gegeven kunnen worden is streng gereguleerd door de bond aan de hand van punten-schema's.

Nog eenmaal een voorbeeld hoe een vogel b.v. op de tentoonstelling is en hoe deze had kunnen zijn, indien de kweker de vogel gewassen, getraind en begeleid had.

A. Kleur: Pigment	28 punten
Bijkleur	18 punten
Houding:	8 punten
Grootte:	8 punten
Vorm:	8 punten
Bevedering:	13 punten
Conditie:	4 punten
Totaal:	87 punten

Zoals u ziet onder A hebben we te maken met een goede vogel, maar geen topper. Onder B is dezelfde vogel door training tot een topvogel gegroeid en is rijp voor het kampioenschap.

A. Kleur: Pigment	28 punten
Bijkleur	18 punten
Houding:	9 punten
Grootte:	9 punten
Vorm:	9 punten
Bevedering:	14 punten
Conditie:	4 punten
Totaal:	91 punten

LVERAGAAT PASTEL

gaateigenschappen nog herkenbaar, maar over het algemeen te licht-bruine kleur (vooral in vleugel- en staartveren). Op deze foto niet geslaagde kleur. Vorm en houding van de vogel, evenals de bevedering, vrij goed.

GROEN, NIET INTENSIEF

De kleur heeft op de foto een onjuiste tint. De zichtbare streping (tekening) van de vogel is zeer korrekt, let op de prachtige flanktekening, welke doorloopt tot de staartwortel.

Moeraspaapje

sporophila palustris

Foto: C. Scholtz/Room.

Zoals z'n naam misschien al verklaart, gezien het terrein dat hij aleeftgebied verkoos, een wat mindere bekende vogel uit een familie van ongeveer 65 soorten en ondersoorten. Een vogeltje dat leeft in rietvelden die meestal gedeeltelijk onder water staan en struikgebieden die bij hoog water onder lopen.

Dit, dus moeras, is zijn gebied, een gebied dat erg moeilijk begaanbaar is waardoor hij ook weinig te zien is. Erg jammer want hij mag gezien worden.

Wordt hij gezien dan is dat in de Argentijnse provincie Entre Rios, een gebied met als noordgrens Paraguay, oostgrens Uruguay en west en zuidgrens de rivier Paraná welke ontspringt in het bergland van Brazil en uitmond, bij Buenos Aires, via de Plata in de Atlantische Oceaan. Ter vergelijking, die provincie is ongeveer 3 x zo groot als Nederland, dus ruimte genoeg.

DE REGENBOOG VINK

Iedere vogelliefhebber die voor het eerst van zijn leven oog in oog komt te staan met een regenboogvink zal onmiddellijk inzien dat we hier te doen hebben met een vrij zeldzaam soort. Niet alleen de uiterst zachte kleuren vallen op, maar ook de vrij grote donkere ogen die nog eens extra benadrukt worden door de goudgele oogring. Zo op het eerste gezicht lijkt het wel een nauwe verwant van ons eigen, veel minder gekleurde, inheemse roodborstje, maar wanneer we gaan zoeken naar andere leden van het geslacht Passerina komen we onvermijdelijk terecht bij de z.g. Amerikaanse kleurvinken, waarvan de Indigo-vink en de Mexicaanse Nonpareil wel de bekendste zijn.

De geel-groene kop en rug, gekombineerd met hemelsblauwe wangen en vleugels waarbij de licht oranje borst en gele buik wonderlijk mooi passen zal iedereen doen opmerken dat de enige passende naam voor deze vo-

gel inderdaad regenboogvink is. In het warme geboorteland Mexico is de regenboogvink de hele dag drukdoende zijn kostje bij elkaar te scharen, zowel in de struiken als op de grond, een menu dat voornamelijk

bestaat uit een flinke portie insecten aangevuld met wat halfrijpe zaden en wat fruit.

Een rustige vogel óók overigens, die bij ons het beste tot zijn recht komt in een zonnig gelegen volière of liever nog in een verwarmde vogelkooi omdat koude zonder meer funest te noemen. Zelfs een paar minder mooie zomerdagen zullen al een zware beproeving vormen en zeker wanneer dit samengaat met vochtig weer en dat is in ons klimaat helaas meestal de regel dan zeldzaamheid.

In een kooi komt de regenboogvink beslist minder tot zijn recht, een vogel die van nature voornamelijk een insectenetende is, dus het voedsel in struiken en op de grond moet vinden en zich dan tevens beschermd door de omgeving zal in de kooi altijd wild en schrikkerig blijven omdat de natuurlijke bescherming ontbreekt hoe uitgebreid het aangeboden voedsel ook moge zijn.

Regenboogvinken hebben van onze vogelliefhebbers, de naam meegerekend, erg 'onzichtbare' volièrevogels te zijn omdat ze zich vrijwel

ijd in de struiken bevinden. In de praktijk valt dat echter reuze mee, vooral als de voedertafel op een open plek in de volière is aangebracht. Natuurlijk zal onze vogel zich vaak tussen de bladeren bevinden, dat is nu eenmaal 'de aard van 't beestje', zoiende naar insecten maar om te spreken van een 'verborgen leven' is mijns ziens wat overdreven.

En regenboogvink zal in de voliere of vogelkamer al spoedig een vaste plek opzoeken om van daaruit te bekijken wat er allemaal langs vliegt en oopt, een typisch insecten-eters rekje om vanuit deze plaats feilloos een insect uit de lucht te 'plukken'. Dat vaste plekje is voor u, als eigenaar en liefhebber, meteen een mooie gelegenheid om de vogel te kunnen vinden tussen de blaadjes en bloemetjes.

Jit eigen ervaring kan ik u mededelen dat u ondanks al deze wetenschap nog wel eens voor een verrassing kunt komen te staan. De regenboogvink die in mijn volière rondvloog was vaak te zien bij de voertafel en zo niet, Jan zat hij meestal op zijn vaste plekje in een weelderig groeiende vlierstruik tot dat het moment aanbrak dat de vogel al een paar dagen spoorloos was.

Hulp van huisgenoten, welke onder de normaal dagelijkse arbeidsuren de zaak een beetje in de gaten hielden, mocht óók niet baten. De regenboog was en bleef spoorloos.

Denkende aan de meest erge berichten werd een speurtocht ondernomen zowel tussen de struiken als op de bodem, die 's zomers altijd met onkruid begroeid is, om dan desnoods

maar het stoffelijk overschot maar te kunnen ontdekken. Bijna aan 't einde van de volière gekomen zijnde kwam ineens de regenboogvink uit de struiken om vrolijk een insect weg te pikken dat door alle gerommel was opgeschrikt. Bij nader inzien bleek dat niet alleen de vogel nog kerngezond was, maar tevens een nieuwe uitkijkpost had ontdekt omdat de oude wat al te veel door bladeren was overgroeid.

Een bad-gelegenheid mag in het vogelverblijf zeker niet ontbreken, uw regenboogvinken zullen hier uitge-

breid gebruik van maken maar probeer er dan wel voor te zorgen dat de vogels zich in korte tijd weer kunnen drogen op een warme plaats, ik vertelde u al eerder dat de combinatie koude en vocht niet bepaald gunstig is voor hun gezondheid.

Om in goede konditie te blijven moeten we de vogels een uitgebreid voedsel-pakket voor kunnen schotelen in de vorm van onkruidzaden, zowel droog als gekiemd, universeelvoer en insecten terwijl fruit en groenvoer zeker niet ontbreken mogen. Geen eenvoudige opgave dus, maar wanneer u bereid bent om voor deze vogels de nodige moeite te doen en dan óók nog eens een popje op de kop kunt tikken, dat veel fletser van kleur is, zullen regenboogvinken een van de interessantste vogelsoorten in uw volière worden.

Cees den Hartog.

Foto's: H. Lacey

de kweek met groenlingen

door Paul Oude Elferink

Ik kweek nu vier jaar met groenlingen en heb dus in die tijd wel wat ervaring opgedaan met deze soort.

Veel kwekers menen dat men alleen maar groenlingen kan kweken in goed beplante volièrés. Het tegendeel is waar en ik zal u hiervan het bewijs leveren. De grootste vlucht die ik heb is 3 m lang, 2 m breed en 1.90 m hoog. De kleinste is 1 m breed, 1 m diep en 1.80 m hoog. Ik heb vluchten binnen, in een schuur, en buiten. De buitenvluchten zijn rijkelijk beplant met o.a. vlier, liguster, berk, hop en fluitekruid. De binnenvluchten zijn niet beplant en als het ware helemaal kaal. De vogels welke binnen zijn gehuisvest brengen hun jongen even goed groot als de vogels buiten en de jongen binnen zijn er beslist niet minder om. Binnen is zelfs de uitval eerder minder dan buiten. Zij, de binnenvogels, hebben geen last van katten, slagregens, windvlagen en noem maar op.

De vogels kweek ik koppelsgewijs. Tijdens de winter zitten de vogels in ruime broedkooien in een onverwarmde ruimte en worden dan gevoerd met lijnzaad, hennep, zonnepitten, negerzaad, witzaad en enkele onkruidzaden. Twee keer in de week krijgen ze zuiver hard gekookt ei terwijl grit en mineralen constant tot hun beschikking staan. In december stel ik de koppels samen en begin april, wanneer tenminste het weer het toelaat, gaan ze in de volièrés. De vluchten zijn dan grondig met Halamid ontsmet. Per vlucht hang ik drie

harzernestkastjes op en als nestmateriaal geef ik ze paardehaar, mos, takjes van helde en brem. De jongen worden op gemiddeld de vijfde of zesde dag geringd; het hangt er van af hoe ze groeien.

De kweekvogels krijgen in de broedtijd elke dag hard gekookt eigeel, meelwormen, witbrood, paardebloemzaden, herderstasje en veel zonnepitten.

Veel kwekers schijnen last te hebben van sterfte van de jongen tijdens de jeugdruï. Hier heb ik de laatste twee jaar géén last van. De meesten denken dat deze sterfte wordt veroorzaakt door coccidiosis. Ik ben van mening dat het komt door een gebrek aan eiwit vooral tijdens de eerste levensdagen. Ik heb poppen die beslist geen eivoer opnemen en dus ook niet aan hun jongen voeren. Van deze vogels gaan er inderdaad tijdens de jeugdruï nogal eens dood. De poppen die echter wel eivoer opnemen en aan hun jongen voeren hebben veel mooiere en gezondere jongen en van deze komen ze allemaal goed door de jeugdruï.

Ik meerdere malen jonge dode vogel voor onderzoek opgestuurd en dat was nagenoeg altijd de uitslag de verschillende ziekten de oorzaak van de sterfte waren. Waar mijn vogel nog wel eens last van hebben is de zogenaamde 'zweetziekte'. Dit veroorzaakt nogal wat sterfte onder jongen tijdens de eerste levensdager. Mocht een van u daartegen een middelje weten, dan zou ik dat gaarn vernemen.

Gemiddeld verkrijg ik per koppe groenlingen drie nesten met in totaal 8 tot 10 jongen op stok.

Het afgelopen jaar heb ik bij verschillende koppels de eitjes geraapt en ze gelijk men dat ook bij kanaries pleeg te doen, de vierde dag terug in het. Het afgelopen jaar doe ik regelmatig met mijn groenlingen mee aan ter

vest gelegd. Dit heb ik gedaan omdat ik thans ook met split bruine groenlingen kweek en de bruine jongen zijn meestal wat kleiner. Wanneer ze dus niet allemaal op eenzelfde dag uitkomen zou dat voor de kleinsten in het nest funest kunnen zijn.

Het vorige jaar kweekte ik twee volruine poppen, wondermooie vogels en ik raad dan ook iedere wildzangweker aan om ook met mutaties van groenlingen door te kweken.

toonstellingen en met erg goede resultaten. Ook wat dat betreft zijn groenlingen erg dankbare vogels. TT-vogels moeten wel worden gewend aan tentoonstellingskooien. Al op een jonge leeftijd begin ik daarmee. Wanneer ze namelijk ongeveer 8 weken oud zijn, plaats ik de jongen in broedkooien en laat ze daarin tot na de jeugdruï. Daarna gaan ze weer de vluchtjes in en vlak voor de tentoonstelling plaats ik ze in de TT-

kooien. Echt opkooien doe ik dus niet.

Nog een punt: wanneer u van plan bent om ook met wildzang te gaan kweken, sluit u dan aan bij de speciaalclub en vraag ook de inmiddels wel bekende K-ringen aan. Wanneer u uw jongen met deze K-ringen ringt, kunt u daar later in het jaar vogelvergunningen D voor aanvragen. Enfin het onderstaande bericht van de bond spreekt voor zich.

Kwekers van Europese vogels, let op!

Zij die in maart van dit jaar K-ringen hebben besteld en ontvangen, worden vanaf heden in de gelegenheid gesteld **Vogelvergunningen D** aan te vragen. Er worden uitsluitend D-vergunningen afgegeven voor die vogels welke met vorenbedoelde K-ringen zijn geringd. Ongeringde of van andere dan K-ringen voorziene vogels kunnen NIET voor een D-vergunning in aanmerking. Bovendien moeten de

vogels gekweekt zijn in dit jaar en zal er daarvan melding moeten zijn gedaan op de wijze zoals het Ministerie van CRM dit aan de betreffende kwekers heeft laten weten.

De aanvragen dienen **uiterlijk 1 september 1980** op het bondsbureau te zijn ontvangen. U dient in uw aanvraag te vermelden uw naam, adres, postcode en woonplaats, de soort(en) vogel(s) en de volgnummers

van de ringen.

De afgegeven en gewaarmerkte Vogelvergunningen D gelden uitsluitend voor het vervoeren van de daarin genoemde vogel van en naar de tentoonstellingen. Tijdens de duur van de TT dient de vergunning te berusten bij het TT-secretariaat en moet bij het afhalen van de vogels weer aan de eigenaar worden afgegeven.

Broedkooi

Toen ik als redelijk ervaren vogelkweker in dienst trad bij een vogelvoederfabriek en daar dagelijks te maken kreeg met praktisch alles wat maar met vogelliefhebberij te maken had (mijn dagelijkse taak was het geven van voorlichting over vogels en vogelvoeding) kreeg ik, eigenlijk onbewust, een nuchtere kijk op de hele vogelliefhebberij. In het woord 'broedkooi' proef ik een stuk historie. Op de eerste plaats vanwege de naam, die aanduidt dat het een kooi is om in te broeden, dus een kooi voor alleen het popje want, in het algemeen gesproken, is zij het die broedt. Vreemd, dat het mannetje er niet aan te pas komt? Nee, toch niet. Niemand zal kunnen tegenspreken dat de huidige vorm van vogelliefhebberij eigenlijk ontsproten is uit de (commerciële?) kanariekweek. Voordat de kleurkanariekweek in opkomst kwam waren het de kanariemannen die telden. Zij brachten

een (extra) centje op voor de meesten en de popjes waren nauwelijks iets waard.

(Ik herinner mij nog levendig de verhalen van mijn vader waarin hij vertelde van vogelhandelaren die elk najaar met een stapel kooien op de rug de kwekers te voet afgingen om de kanariemannen tegen een voor die tijd zeer hoge prijs op te kopen. Voor insiders uit Oost-Brabant 'de lange Amijs').

Vanwege dat extra inkomen – en dat schrijf ik met name over Brabant; toch een zekere bakermat van de vogelliefhebberij – ging het er om zoveel mogelijk kanariemannen te kweken tegen zo laag mogelijke kosten. Dat hield in kleine kooien (elke centimeter hout en tralies kostte immers geld) waarin de poppen (mannen hield men zo weinig mogelijk aan omdat juist die geld op brachten) hun 'werk' konden verrichten. Vandaar, volgens mij, de naam 'broedkooi'. Ge-

lukkig is het tegenwoordig anders en hoort men steeds meer praten over 'kweekkooi'. Deze benaming spreekt mij meer aan.

Zij geeft in ieder geval aan dat de vogelliefhebber beseft dat het niet alleen maar om broeden gaat maar om kweken. Die kweekkooi moet aan zekere eisen voldoen. Op de eerste plaats moet hij ruim zijn, gemakkelijk te onderhouden, overzichtelijk zijn, ongedierte tegenhouden en omdat men tegenwoordig vaak niet alleen kanaries houdt 'multifunctioneel' zijn.

Na u mijn verklaring voor de naam 'broedkooi' gegeven te hebben wil ik het er bij laten met de belofte later terug te komen op de heden ten dage zeer aantrekkelijke en zeer functionele mogelijkheden voor de constructie van echte 'broedkooien' dat wil zeggen 'kweekkooien'.

Huub Vervest

Het houden en kweken van eenvoudige soorten

De kleine tropische zaadetertjes

Aangezien ik een groot liefhebber ben van de kleinere tropensoorten, zoals de astrilden en amaranten, waaronder bijvoorbeeld de goudbuikjes, blauwfazantjes, vuurvinken, tijgervinken, zou ik graag iets over het houden en kweken van deze eenvoudige soorten willen zeggen. Vooral nu je merkt dat o.a. dufresne- en non-astrilden bijna niet meer in de handel verkrijgbaar zijn. Alhoewel, beide soorten behoren niet bepaald tot de gemakkelijkste. Daartegenover zijn er de laatste tijd weer wat andere soorten in ruimere mate in de handel zoals het dwergkestertje, bruinrugkestertje en ook de kleine Cubavink. Dat er bepaalde soorten weer verkrijgbaar zijn, is toch voornamelijk te danken aan hen die er alles aan doen om met deze soorten, zij het soms in geringe mate, kweekresultaten te behalen. Als een vogelliefhebber vogels gaat aanschaffen, wordt dikwijls de fout gemaakt om soorten aan te schaffen die qua verzorging en voortplanting voor zelfs de ervaren kweker al problemen geven. Het bekende bakje met water en het handje zaad in de kool, is al lang achterhaald. Het gevolg van het op deze wijze houden van vogels kan zijn dat de 'liefhebber' er al gauw genoeg van heeft voor hij met de boeiendste en interessantste kant van de vogelliefhebberij heeft kennis gemaakt.

Het is ook niet het grote wat het hem doet. Als je zo gelukkig bent een kleine buiten- of binnenvolière te bezitten, in bijvoorbeeld de afmetingen 3 m lang, 1,50 m breed en 2 m hoog, waarvan het nachtverblijf 90 cm opeist en de vliegruimte dus 2.10 m lang is, dan kan men daar al zo'n vijf

kweekstellen in houden. Ruimschoots voldoende om er toch al wel een kleurrijk en levendig geheel van te maken.

Men moet er steeds van uitgaan dat hoe minder dicht bevolkt de volière is, hoe beter het voor de broedende vogels is. De samenstelling van de collectie is eveneens van belang omdat bepaalde vogels elkaar niet verdragen, vooral tijdens de broedperiode kan hun gedrag heel anders en soms veel agressiever zijn.

De verzorging van de kleine tropen is op zich gemakkelijk, zeker buiten de broedtijd. Met een goed mengsel tropisch zaad, trosgierst, grit en kiezel, water en groenvoer is men al een eind op de goede weg. In de broedtijd wordt het wat anders. Je kunt dan de vogels veelal op de grond zien scharrelen op zoek naar insecten. Levend voedsel is voor het grootbrengen van de jongen, zeker de eerste 7 tot 8 dagen, van levensbelang voor de meeste soorten. Ook het andere voer moet men dan wat gevarieerder maken met onkruidzaden, gekiemde zaden, eivoer, universeelvoer etc.

Met uitzondering van het mozambiquesijsje en de edelzanger, maken genoemde soorten van allerlei materialen zoals sisal, hooi, malse grasstengels etc., dichte koepel- of ovaalvormige nesten met een invlieg-gat aan de voorkant. In de volière maken ze ook wel gebruik van nestkastjes. Het aanwezig zijn van een ruime keus aan nestmateriaal is van groot belang.

Dat wij er alles aan moeten doen om met deze eenvoudige soorten te kweken, lijkt geen twijfel. Er komen echt

minder soorten in de handel en d prijzen worden ook steeds hoger. Neen, echt kweken zullen we moeten willen we ook de zo doodgewone kleine tropen in onze volières kunnen behouden.

Je kunt bij elke collectie kleine tropen ook best een stel kleine duifjes houden, zoals het diamantduifje, zwart masker- en perudulfe etc. Als bodemvogel is de Chinese dwergkwatel bij uitstek geschikt. Dit alle maakt het geheel tot een aardige gemeenschap.

Ook op de tentoonstellingen zijn de kleine tropen vaak een lust voor het oog. Met uitzondering van het looc en zilverbekje, kennen we voor de kleine tropen de zogenaamde conditiekeuring. Een keuring die helemaal gericht is op de uiterlijke verschijningsvorm van de vogel zoals ze in het algemeen in de natuur voorkomen. Voor het zilver- en loodbekje is er al een standaard geschreven. Met deze twee soorten is namelijk al zoveelvuldig gekweekt dat ze op de duur zijn gaan afwijken van de gemiddelde kleur en tekening van de exemplaren die in het wild voorkomen. Deze twee soorten zijn zeker voor de beginnende liefhebber aan te bevelen. Als de vogels dan ook nog de goede kleur en scherpe en regelmatige flanktekening vertonen, is het heel goed mogelijk om op een tentoonstelling hoge ogen te gooien.

Tenslotte: Het zou toch erg jammer zijn als we over enige jaren nog maar weinig soorten kleine tropen tegen komen op onze tentoonstelling. Wij kunnen daar veel aan doen.

P.N.J. Buijsma

Pietpraat over postuurkanaries 5

door Jan Kuiper

Ne waren de vorige aflevering reëindigd met de vaststelling dat de Lancashire 70% groter is dan de oorspronkelijke wildvorm, ik zou daaraan willen toevoegen dat de Japan Hoso 20% kleiner is dan diezelfde oorspronkelijke wildvorm.

Wanneer de genoemde percentages geprojecteerd worden op menselijke verhoudingen zou dat weer komen op een reus van 289 cm en een dwerg van 136 cm, uitgaande van een gemiddelde lengte van de mens van 170 cm.

Onthutsende cijfers?

Misschien, het zou echter vooral voor de kwaliteit van de onderscheidene rassen te wensen zijn dat de individuele fokkers méér dan gebruikelijk is erkenning zouden houden met het uitzonderlijke karakter van de mutatieve groeivormen zoals die voorkomen bij postuurkanaries!

Vast staat dat zowel dwerggroei als euzengroei tot 'redelijk stabiel' vererfende groeivormen bij postuurkanaries gerekend moeten worden, evenzeer staat vast dat:

de dwerggrassen uiterst moeilijk KLEIN te houden zijn, dwerggrassen zijn bij voortduring gevoelig voor formaatwinst, worden snel TE GROOT; de reuzenrassen uiterst moeilijk GROOT te houden zijn, reuzenrassen zijn bij voortduring gevoelig voor formaatverlies, worden snel TE KLEIN.

Merkwaardig?

Nee, dat is NIET merkwaardig, want, in beide gevallen neigt de groeivorm naar de 'normaalgroei', zijnde de wildvorm, $13\frac{1}{2}$ à 14 cm!

Zelfs in een ver doorgevoerde stam- of lijn-teelt zal ALTIJD merkbaar blijven het bovengesignaleerde, om die reden noemde ik de vererving 'rede-

lijk stabiel', bij een stabiele vererving zouden immers de afwijkingen naar boven danwel naar beneden niet aan de orde zijn. De indeling van afwijkende groeivormen onder de noemer reus dan wel dwerg is een tamelijk vrijblijvende indeling, in feite is daarmee slechts het effect van de mutatie verwoord.

Interessant is dan de vraag hoe de genoemde afwijkende groeivormen zijn ontstaan en hoe ze zich als zodanig hebben kunnen handhaven, beantwoording van die vraag leidt automatisch tot een aantal verrassende aspecten.

Reuzengroei en dwerggroei manifesteren zich in allereerste instantie geheel spontaan, met andere woorden, volkomen onverwacht. Dat wil zeggen dat uit een 'normaal' ouderpaar ineens een reus ontstaan kan, of ineens een dwerg ontstaan kan, dit verschijnsel komt voor in alle geleidingen van het leven, het zou uitzonderlijk genoemd moeten worden als dat bij kanaries niet zo zou zijn.

Sprong-mutant zou zo'n onverwacht optredende groeivorm terecht mogen heten, de praktijk toont aan dat meestal uit datzelfde(!) ouderpaar NOOIT WEER een dergelijke afwijking ontspruit, dus, de reus en de dwerg zijn dan 'slechts' spelingen der natuur.

Vanwege het feit dat vogels achter tralies worden gehouden en vermeerderd is het in vergelijking met vogels in het wild eigenlijk eenvoudig om de ontstane speling der natuur vast te leggen in verdere nageslachten, de groeivorm kan 'gecultiveerd' worden. Met ons allen kunnen we er niet omheen dat domesticatie of het domesticatieproces een versnellend effect heeft op de mutatiesnelheid, bij vogels in gevangenschap dienen mutanten zich ongeveer 5 x zo vaak aan als bij wildvogels, dat is nogal wat.

Voeg daarbij dat in het wild de 'afwijkende' vogel veel minder overlevingskansen heeft dan de soortgenoten die in een beschermd milieu tot wasdom komen, dan is de toename van het aantal mutaties in gevangenschap logisch, het wegvallen van de natuurlijke selectiedwang is mede verantwoordelijk daarvoor.

Vandaag zeggen we 'wat is de wereld toch klein', het is nog niet zolang geleden dat precies diezelfde wereld onmetelijk groot was in de opvatting van mensen, welnu, een aantal van de thans bekende mutatieve groeivormen zijn totstandgekomen in de tijd dat de wereld nog groot was!

Waar ik naar toe wil?

U proberen duidelijk te maken dat de groeivormen zoals voorkomend bij de postuurkanaries niet persé op één plek ontstaan hoeven te zijn, een reusmutant kan best op vijf of vijftig VERSCHILLENDE plaatsen opgetreden zijn, datzelfde geldt vanzelfsprekend ook voor de dwergmutant. Hetgeen impliceert dat in de literatuur voor sommige rassen verschillende 'ontdekkingsplaatsen' worden genoemd, dat de meningen met elkaar in tegenspraak zijn, en dat geen der betrokkenen de waarheid geweld aandoet, simpelweg omdat die mutant best ongeveer gelijktijdig op verschillende plaatsen opduiken kan. Met de huidige media kunnen we zien of lezen wat vandaag in Amerika of in Iran gebeurt, we mogen niet vergeten dat het niet uitgesloten mag worden dat bepaalde mutaties zich gelijktijdig voordeden op misschien 50 KM afstand van elkaar zonder dat dit ooit bij beide betrokkenen bekend werd, een eeuw geleden kon 50 kilometer onoverbrugbaar zijn. Wordt de volgende maand vervolgd, TOT DAN!

De prachtige vogel, die hier in kleuren is afgebeeld, is de bijeneter (**Merops apiaster**). Hij wordt gerekend tot de zogenaamde dwaalgasten, die af en toe eens acte de présence geven. Toch heeft hij ook enige malen binnen onze grenzen gebroed, zoals bijvoorbeeld in 1965 toen maar liefst drie nesten werden gevonden op Terschelling. Tot de Nederlandse vogelwereld behoort echter nóg een bijeneter, namelijk de groene of blauw-wang bijeneter (**Merops superciliosus**). Deze heeft domicilie in westelijk Pakistan en Transkaukasië en is één keer binnen onze grenzen gesignaleerd, namelijk in 1961 toen in september een exemplaar het eiland Texel met een bezoek vereerde. In dit verhaaltje zullen we deze 'vreemdeling' verder met rust laten.

Het lijkt mij overbodig om hier nog eens een uitgebreid signalement te geven, want de foto spreekt voor zichzelf alhoewel de staart van dit exemplaar zodanig is afgesleten dat het totaalbeeld van deze zo fraaie soort er ernstig door wordt verstoord. Normaliter zijn de middelste staartpenen verlengd, zie zw/w foto's.

De naam bijeneter is zeer terecht gekozen, want vrijwel alle soorten – men onderscheidt 24 – voeden zich uitsluitend met vliegende insecten, vooral bijen en hun familieleden. (In het nest van een prachtbijeneter telde men 2753 koppen van insecten en 1747 hiervan waren afkomstig van bijen). Het is dan ook niet zo verwonderlijk dat in bepaalde delen van de wereld bijenhouders een broertje dood hebben aan deze fraaie vogels. Zij houden er twee verschillende jachtmethoden op na: de kleinere soorten zitten op een uitstekende tak, een paal of andere verhoging en wachten tot een insect voorbij komt vliegen, de grotere jagen er in de lucht achteraan. Gewoonlijk keren de vogels met hun buit terug naar een zitplaats en slaan daar het insect dood. Angeldragende insecten worden bij het achterlijf gepakt en dan kr-

Tekst: Meindert de Jong
Kleurfoto: P. Podpera

de bijeneter

achtig tegen de zitplaats gewreven, zodat het gif wordt afgescheiden. 'Onze' bijeneter, die een lengte bereikt van ongeveer 28 cm, heeft als woongebied het zuiden van Europa, het noorden van Afrika en grote delen van zuidwestelijk Azië. Voorts komt in Zuid-Afrika nog een geïsoleerde broedpopulatie voor. De in Zuid-Europa broedende vogels overwinteren in Afrika, ten zuiden van de Sahara, terwijl ook vaak enorme zwermen zich in het barre jaargetijde ophouden in Zuidwest-Arabië en noordwestelijk India.

Meestal broeden bijeneters in kolo-

nies, maar in 1964 nestelde een paartje moederziel alleen in Limbur zij het dan ook bij een kolonie oev zwaluwen. Op plaatsen waar bije eters talrijk zijn kan men koloni aantreffen van honderden indi duen. Zij graven in steile wanden v klei of zand, maar ook wel in zand- steengroeven, iets olopende, afw terende gangen die soms een leng hebben van tweeënhalve meter! O zijn nesten aangetroffen in de vlak grond, waar de gangen schuin na beneden liepen of vrijwel horizonta even onder het oppervlak, zodat veel weg hadden van mollerillen. V gens 'De Nederlandsche Vogels' o ook 'Elseviers Broedvogelgids' br den ze somtijds in muurgaten v oude ruïnes en zelfs in holle bome Er wordt beweerd dat wanneer wand waarin de nestpijp moet w den gegraven, bestaat uit een har substantie, de lange spitse snave het erg te verduren hebben en son tot halverwege afgesleten rake Maar gewoonlijk verkeren ze het ja daarop al weer in de normale staa Aan het eind van de gang wordt e vrij ronde 'oven' gemaakt, waarin vijf tot acht glanzend witte eien worden gelegd, die later een gelij tint krijgen. Naar verluidt zijn zel wel eens legfels van tien eieren g vonden. (Uit het nest in de Limburg grindgroeve vlogen slechts twee j gen uit. Nestmateriaal wordt niet g bruikt en in het begin liggen de eien op de kale bodem, maar van liever de ontstaat een laagje van vleuge van bijen, wespen, hommels, libelle alsmede andere onverteerbare re ten van diverse insecten. Beide partners broeden beurtelini en dit duurt ongeveer drie weken. A de jongen een week of drie, vier o zijn verlaten zij het donkere hol, ma worden voorlopig nog door vader moeder van de nodige maagvullii voorzien. Ma vindt één legsel wel tjes en lang duurt het dan ook niet de gehele familie zakt af naar h zuiden van Afrika.

Bijeneters eigen kweek

In het Westduitse Nufloch bij Heidelberg, hebben twee vogelliefhebbers, te weten Horst Stier en Günter Elzer, het gepresteerd om bijeneters in de vollière te kweken, aldus Die Gefiederte Welt van februari 1980. Aanvankelijk wisten ze geen van beiden of ze wel over paartjes beschikten, want een uiterlijk verschil tussen de sexen was niet waarneembaar. Toen in 1976 voor de eerste maal echte paringen werden waargenomen, hadden ze meer zekerheid. De vogels waren gehuisvest in een ruime buitenvollière met aansluitend een goed en ruim binnenverblijf. Hierin konden ze dan de winter doorbrengen, alhoewel ook toen steeds de toegang tot de buitenvlucht geopend was. In 1977 bouwden beide vogelliefhebbers in hun buitenvollière een zogenaamde broedwand.

Als materiaal gebruikten ze een in die streek voorkomende mergel. De wanden werden plm. 1.30 m hoog, 2.30 m breed en 1.20 m diep. Het was einde mei 1978, toen in de wanden wat krassen werden waargenomen en het duurde niet lang of men zag dat de vogels naarstig aan het werk waren om een broedgang te houwen. Dagelijks werd door het paartje afwisselend gegraven en twee tot drie dagen later hadden ze al een aardige gang uitgehouwen. Met de snavel hakten zij de mergel los om het gruis met beide voeten uit de gang naar buiten te schuiven. Als een van de partners aan het werk was, wachtte de andere in de directe omgeving op zijn of haar beurt.

Tijdens hun 'steenhouwerswerk' maakten zij aparte fluitende geluidjes. Als een van de andere bijeneters wat al te dicht in de buurt van het bouwwerk kwam, werden ze zonder pardon door de op wacht zittende vogel verjaagd. Buiten de bouwtijd en ook 's avonds als er gerust werd, was de groep weer homogeen en wer-

den er geen schermutselingen waargenomen.

Een regenperiode maakte dat jaar aan alle illusies een eind. Het bouwwerk werd gelaten voor wat het was, de vogels keken er niet meer naar om. De gang was toen toch al zo'n 60 cm diep. In de loop van dat jaar heeft Stier de gang weer met mergel opgevuld. Eind april 1979 begonnen de bijeneters, hetzelfde paartje, weer opnieuw en ook bij Elzer ging een paartje aan de slag. Het was ongeveer eind mei toen het popje de eerste nacht in de broedholte doorbracht. Van toen af kwam ze er alleen nog maar uit om wat te eten en weer binnen de kortste keren naar binnen te gaan.

Enkele dagen nadien vloog ook de man regelmatig met voedsel naar binnen en kennelijk voerde hij daarmee zijn wijfje. De broedgang had, zowel bij Stier als bij Elzer, een diameter van ongeveer 7 cm, liep in een schuine boog en licht omhoog om te eindigen in een wat ruimere broedholte. Van buitenaf kon men niet in die broedkamer kijken. Op een morgen, het was toen einde juni, nam het wijfje voor het eerst voedsel mee naar binnen en verondersteld werd dat er jongen waren. Enkele dagen nadien werd die veronderstelling bewaarheid door het waarnemen van bedelgeluidjes. Woensdag 5 juli was een treurige en erg spannende dag voor Stier. Het was al half tien in de morgen en nog was er geen oudervogel te zien geweest. Bij nadere inspectie bleek het mannetje dood in de nestgang te liggen, ongeveer 40 cm vanaf de buitenkant, en daarmee sloot hij de toegang tot de nestholte af. De vogel werd verwijderd en nu zou het wijfje wel spoedig naar buiten komen.

Niets bleek minder waar te zijn, het werd middag en nog had zij zich niet laten zien. Om de jongen te redden moest nu in de broedwand

gehakt worden om zodoende in de feitelijke kraamkamer te kunnen komen. Dit gebeurde dan ook. Ondanks het breekwerk, met alle dreunende geluiden van dien, bleef het wijfje bij haar jongen. Het bleek er niet minder dan 7 te zijn. Toen de zaak vrij was, heeft het popje wel wat voedsel tot zich genomen, maar zij ging er niet toe over om de jongen te voeren. Horst Stier besloot toen om zelf de jongen maar te gaan voeren. Het bleek niet eens zo erg moeilijk maar wel zeer tijdrovend te zijn.

Vanaf 's morgens 5 uur tot 's avonds 22 uur werden alle vogels om het anderhalf uur gevoerd. Ook ging er veel tijd zitten in het vergaren van het nodige levend voedsel en dat was nogal wat. Gemiddeld werden er dagelijks 20 wespen, 50 hommels, 200 bijen, 10 libellen, 30 vlinders, 20 kevers, 250 sprinkhanen, 50 krekels, 50 brandnetelrupsen, 20 spinnen en 300 meelwormen alsmede nog wat fijn gemaakt runderhart verorberd. Het is allemaal erg goed gegaan en de jongen waren vroeger zelfstandig dan de jonge bijeneters die Günter Elzer kweekte. Hij had weliswaar minder problemen want zijn ouderpaar voerde voortreffelijk. Op een leeftijd van 28 dagen verlieten niet minder dan 8 bijeneters het nest. De eerstvolgende vier nachten werden nog in de nestholte doorgebracht, maar later bleven ze gewoon buiten. De oudervogels voerden nog ruim 3 weken hun jongen en op een leeftijd van ongeveer 60 dagen waren ze zelfstandig. We kunnen hier gerust van een unieke prestatie spreken, vooral van Horst Stier. Het lijkt ons een enorme klus om 7 jongen met de hand groot te brengen, het is hem echter gelukt.

Redactie

de volière van de maand

De volière van Jos Smeenk, Ramele 23 in Raalte is gebouwd in 1977. Hij hield overigens al veel langer vogels en zoals bij de meesten van ons is het vogelverblijf dat u op foto 1 ziet afgebeeld het product van noeste bouwactiviteiten omdat de eerste volière te klein was geworden. Dat eerste verblijf was 2 x 2 m met een buitenvlucht van 2 x 1.50 m. De kanaries puilden er uit en vandaar die nieuwbouw. Deze volière beslaat een oppervlakte van 40 vierkante meter; 18 vierkante meter is binnenverblijf en de resterende 22 vierkante meter wordt ingenomen door de buitenvluchten. Laat ons beginnen met het binnenverblijf, zie foto 2 en 3. Op een gemetselde halfsteens fundering rust het houten bouwwerk. De buitenwanden zijn gemaakt van 2.5 cm dikke planken. Binnen zijn deze wanden afgetimmerd met wit geplastificeerd hardboard zodat de witkwaast er nooit aan te pas hoeft te komen. Naden zijn met witte zelfklevende tape afgeplakt en de hoeken zijn afgetimmerd met kwartnootjes. Het dak is van asbest golfplaten. Tussen buiten- en binnenwanden en golfplaten en plafond is 3 cm dikke tempex aangebracht ter isolatie. Er is verlichting in, 3 TL-buizen van 1.20 m, en elektrische verwarming. Het front van het binnenverblijf bestaat uit zes ramen die allemaal kunnen worden opgezet. De ruimte is ingedeeld in drie vluchten, twee voor de jonge vogels en één met wildzang (zie foto 2). De afmetingen van

deze vluchtjes zijn twee van 1 x 2.50 m en één van 1 x 3 m. Tevens staan in dat binnenverblijf nog 18 broedkoolen opgesteld (zie foto 3) die elk 50 cm breed, 30 cm diep en 40 cm hoog zijn. Hierin worden kleurkanaries gekweekt.

Ook deze broedkooien zijn van eigen fabrikaat en gemaakt van houten latwerk, geplastificeerd wit hardboard en gegalvaniseerde fronten van 1 m breed en 40 cm hoog. Er zijn tegen de binnenkooi annex kweekruimte vier buitenvluchten gebouwd, drie aan de voorkant met een afmeting van 2 x 2 x 2 m en één aan de zijkant die 6 m lang, 2 m breed en 2 m hoog is.

Toegang tot de vluchtjes wordt verkregen door een deurtje in de zijwanden. Als beplanting is aangebracht een aantal vlierstruiken, bont hulst, conifeertjes en nog wat ander heesterachtig spul. Naast kleurkanaries houdt vriend Smeenk ook nog wildzang, zebra-vinken, edelzangers en Japanse nachtegalen. Wij wensen hem nog veel genoeg van zijn geverde vrienden en een succesvol kweekseizoen.

Foto 4

Het heeft zo'n zes maanden geduurd eer de fles champagne stukgeslagen kon worden op de deur van de nieuwe

volière van J. Groenewoud, Gibbelflecht 51 in het Friese Mantgum. Een aantal jaren geleden is zijn oud volière ook in deze rubriek besproken, hij woonde toen nog in een ambtswoning naast het gemeentehuis van Mantgum. In november 1977 werd een aanvang gemaakt met de bouw van de volière die u op foto 2 ziet afgebeeld. Een zware betonbal werd gestort en daarop werd een voetsteens muur van gele waalsteen gebouwd. Deze muur vormt als het ware de achterwand van het volièrecomplex. Dit complex bestaat uit een nachtverblijf van 3 x 2 x 2 m, waaraan weerszijden een vlucht is geprojecteerd, rechts een van 4 x 2 x 2 m en links een van 3 x 2 x 2 m. Vanuit het nachtverblijf zijn de vluchten toegankelijk door middel van de deurtjes onder de ramen.

Het hok is geheel geïsoleerd met een dikke laag Isofer in de spouw, afgetimmerd met platen hechthout. Ook de vloer, die in hout is uitgevoerd, is zwaar geïsoleerd. De vier ramen, welke uitzetbaar zijn, hebben dubbel glas. Een elektrische kachel, met thermostaat, zorgt voor een temperatuur van 14 graden Celsius. De vluchten zijn opgetrokken van houten delen van 5 x 7 cm en voor een deel zijn

deze standers en leggers van meranti.

Als dakplaten dienen de met polyester gewapende golfplaten. Aan de achterzijde van vluchten en binnenverblijf is een dakgoot aangebracht. Via die goot verzamelt zich het hemelwater en wordt daaruit afgevoerd door een smalle p.v.c. pijp welke door de muur de vluchten is ingeleid. Deze pijp is voor wat het gedeelte in de vluchten betreft, voorzien van kleine gaatjes. Via de gaatjes verlaat het hemelwater de pijpleiding en op die manier wordt de grond in de vluchten bevoeid.

Dit is zeker noodzakelijk vooral voor de planten en heesters die zich achterin de voliére bevinden. De planten die vooraan, bijna tegen het gaas staan, krijgen als het regent water voldoende. Zoals u kunt zien zijn de vluchten rijkelijk beplant. Er staan vlieren, coniferen, breeduitgroeiende coniferen, vuurdoorns, ribes, bosvaren en nog wat andere kleine soorten.

Ook is er in elke vlucht een klein vijvertje aangelegd dat van buitenaf, door middel van een ingegraven tuinslang, doorgespoeld kan worden. Aan de buitenonderzijde van de vluchten is een draad gespannen welke kan worden aangesloten op een schrikdraadinstallatie; een optimale beveiliging tegen de katten.

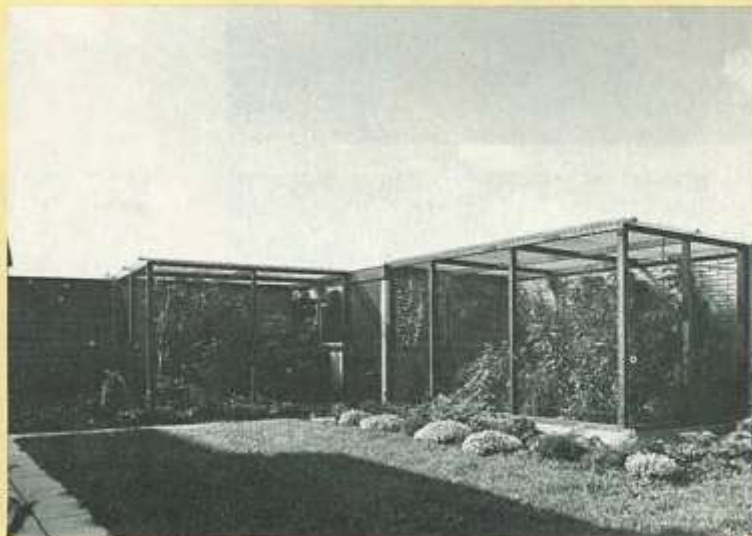
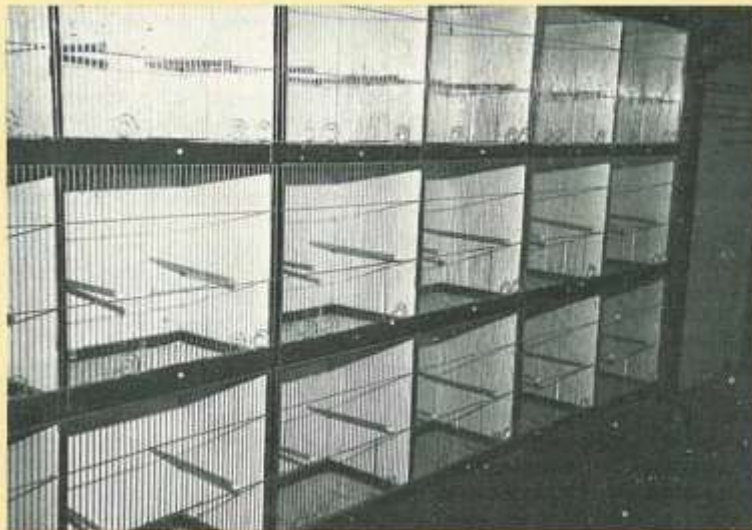
De bevolking van deze werkelijk fraaie voliére bestaat uit Australische prachtvinken, granaatastriden, vuurvinkjes, goudbukje, napoleonnetje, diverse soorten blauwfazantjes etc. etc.

Juist door de weelderige begroeiing is het een waar paradijs voor deze vogelsoorten. Het gehele bouwwerk is in eigen beheer uitgevoerd met uitzondering van het metselwerk wat door een aannemer is gedaan.

dat tijdens de werkzaamheden een verre vogelvriend uit de vereniging spontaan met woord en daad zijn diensten aanbiedt is natuurlijk geweldig. Alhoewel het misschien niet gebruikelijk is, zo schrijft de heer Groenewoud, zou het toch vermel-

denswaard zijn als zulke mensen eens een veer in de broek gestoken zou worden, daarom vanaf deze plaats dank voor de service van G.F. te E. Onze dank gaat uit naar onze vrienden Smeenk en Groenewoud die er deze maand voor hebben gezorgd dat u middels deze rubriek weer wat heeft kunnen lezen over voliërebouw en wie weet heeft u er zelfs wel een aardig ideeetje door verkregen. En dat was nou net de bedoeling.

Als u deze rubriek de moeite waard vindt en daaraan ook graag eens wilt meewerken, dan kan dat. Stuur dan zo scherp mogelijke foto's van uw voliére alsmede een korte beschrijving daarvan op aan het redactie-adres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Over bloemen en planten

Bloemenbureau Holland

Tekst: Julia Voskuil

**met rozen
kun je
alle kanten
op.**

Dat rozen een geheel eigen charme hebben zult u ongetwijfeld met ons eens zijn. Dat uit zich niet alleen in het gebruik als snijbloem – ze laten zich met weinig andere bloemen combineren – maar ook in de tuin. Meestal planten we struikrozen in groepen bij elkaar en er zijn zelfs speciale rozentuinen, die we rosaria noemen. Wél goed te combineren met andere heesters zijn de zogenoemde botanische rozen, door velen 'wilde rozen' genoemd. Ze hebben veelal enkele bloemen en soms fraaie bottels in nazomer en herfst. Maar, hoe je het ook bekijkt, rozen zijn door de

eeuwen heen geliefd en ook al in oude culturen bekend. De Romeinen parfumeerden hun badwater met rozenblaadjes en geur is dan ook een eigenschap die bij een roos niet mag ontbreken.

Hartje zomer: rozen kijken, ruiken, kopen en planten

In ons land zijn verscheidene rozentuinen – rosaria – waar we eens een kijkje kunnen gaan nemen. In *Winschoten*, *Oploo*, *Den Haag* (Westbroekpark), op de *Flevohof*, in het *Amstelpark* (Amsterdam) en ook wel bij rozenkwekers vindt u mooie rozentuinen. In het Westbroekpark in Den Haag (op loop-afstand van het

1. De Wilde's Rozenhof: kijken, ruiken en kopen (ook Fuchsia's, klim- en leiplanten, fruit)
2. 'Lyric', een geurende en doorbloeiende struikroos en een gezonde plant.
3. Een boeket 'Sonia'rozen is een feest in huis!

rand) is een informatiekiosk inge-
 cht voor het geven van informatie.
 ehalve veel rozen is er ook een he-
 ltuin te bewonderen, terwijl de kleu-
 ge borders eveneens de moeite
 aard zijn. Na de internationale keu-
 ng, dit jaar op 11 juli, wil natuurlijk
 dereen graag de Gouden Roos be-
 onderen. *Kijken en ruiken* – er is
 ok een speciale geurprijs! – dát
 an men dus naar hartelust. *Kopen* is
 ogelijk in 'De Wilde's Rozenhof',
 rnses Irenelaan 14 in Bussum.
 alfs hartje zomer! Want men heeft
 eel veel rozen in (oplos)pot geplant
 die kunnen bloeiend en wel de tuin
 u. U kiest de planten dus op hun en-
 e echte bloemkleur en ze worden
 et pot-en-al in uw tuin *geplant*. Ook
 p een balkon wil wel een (stam)roos
 roeien, mits de bak circa 40-50 cm
 iep is. De wortels beschadigen to-
 ial niet, want de pot – gemaakt van
 eciaal materiaal – blijft er gewoon
 het plantgat omheen – die lost
 anzelf op.

ozen hebben graag veel voedsel en
 riemaal per groeiseizoen mest ge-
 en is beslist nodig. Ook volop water,
 iits het teveel kan wegllopen (bak) of
 ldoende wegzakken. De struikro-
 en bloeien het beste door als de uit-
 ebloeide bloemen wordt wegge-
 ript tot op een vijfdelig blad.

Volop rozen voor vazen-vol!

In de zomer zijn rozen op hun voorde-
 gst. Koop dan eens een bos extra,
 ventueel met gipskruid om er door
 te mengen. De meest geliefde rozen
 n te vinden in de 'top-10'; uw bloe-
 iet kent ze wel bij naam:

1. Sonia (langstellig, zalmroze)
2. Motrea (lila-roze)
3. Ilona (rood)
4. Mercedes (oranjerood)
5. Baccara (fluweelrood)
6. Garnette (babyroos, rood)
7. Red Success (dieprood)
8. Belinda (oranje)
9. Golden Times (geel)
0. Carol (babyroos, roze)

Geur

ereigenschappen zijn het minst te
 nden bij oranjekleurige rozen. Gele,
 ia, paarse en soms witte rozen kun-
 en heerlijk ruiken. 'Duftwolke' doet
 n naam beslist eer aan en ook 'Ster-
 ng Silver' (lila) is een geurende roos,
 renals de gele 'Dr. Verhagen', die de
 loemist nog wel eens heeft. En... bij
 rijrozen vergeet u toch nooit snij-
 loemenvoedsel in het water! Op-
 ieuw aansnijden doet u in elk geval,
 at is voor alle bloemen nodig.

Onkruiden

Jacobs kruiskruid

(*Senecio vulgaris* L. e. a.)

Voor de vogelliefhebber is het kruis-
 kruid een kostbaar plantje, maar een
 agrariër zal precies het tegenover-
 gestelde opperen. Ongetwijfeld want
 deze plantensoorten komen in on-
 voorsteibare hoeveelheden voor. De
 ene soort, zoals b.v. het Jacobs
 Kruiskruid mogelijk wat minder,
 maar met name het Klein Kruiskruid
 groeit werkelijk in miljarden aantalen.
 Bezien we ze echter wat algeme-
 ner. Vergissing is vrijwel uitgesloten.
 U herkent het Kruiskruid direkt.

Als u ze ziet staan en de bloempjes
 zijn nog niet gaan pluizen, dus nog
 geel, dan moet u nog een dag of wat

wachten alvorens ze te plukken.
 Maar als ze er uitgebloeid en enigs-
 zins samengeklonterd uitzien moet u
 snel handelen. Pluk ze dan gerust
 met handen vol. Hang ze vervolgens
 ondersteboven in een papieren zak te
 drogen en u krijgt op een eenvoudige
 wijze een kostelijk snoepvoertje voor
 uw gevleugelde vriendjes.

Wist u overigens, dat bladeren van
 Schaduwkruiskruid, gebruikt werden
 om er wonden mee te bedekken en
 dat het sap vroeger in wondpleisters
 en zalf verwerkt werd?

P.J. de Penning